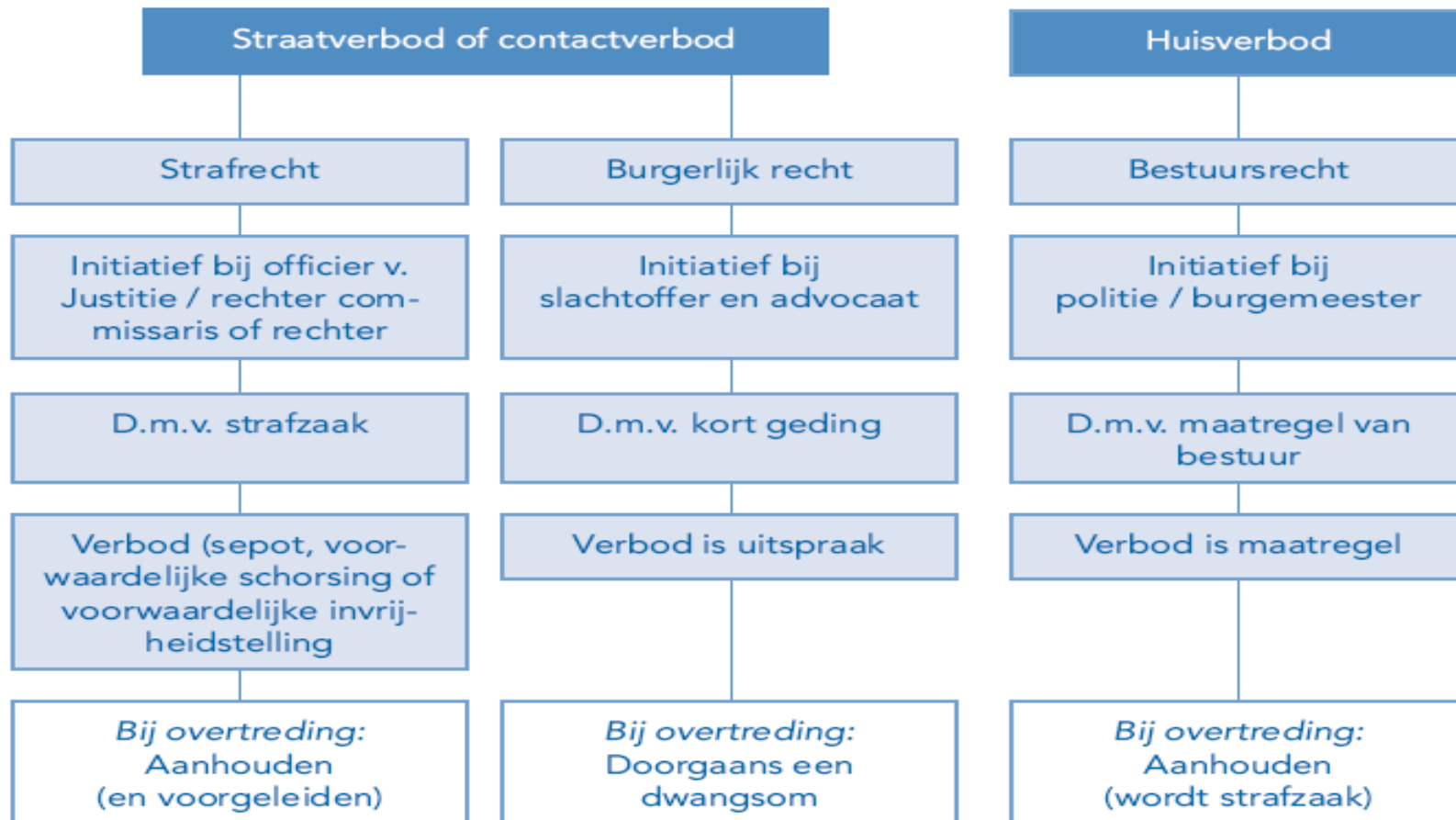

Risicotaxatie bij preventieve uithuisplaatsing

Positie huisverbod:

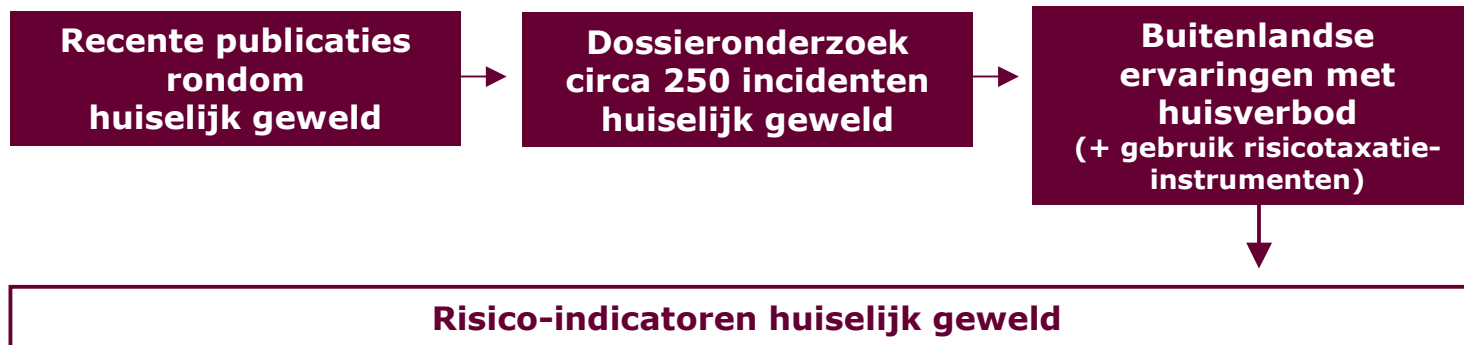

Waarom een risicotaxatie-instrument?

- Gewenst
- Dreigingsanalyse via:
 - ongestructureerd klinisch oordeel
(sterk, matig, zwak op grond van eigen inzichten)
 - actuarieel oordeel (eindbeoordeling via voorgeschreven weging van signalen)
- Gestructureerde professionele beoordelingsmethodiek

Bronnen & toetsing indicatoren

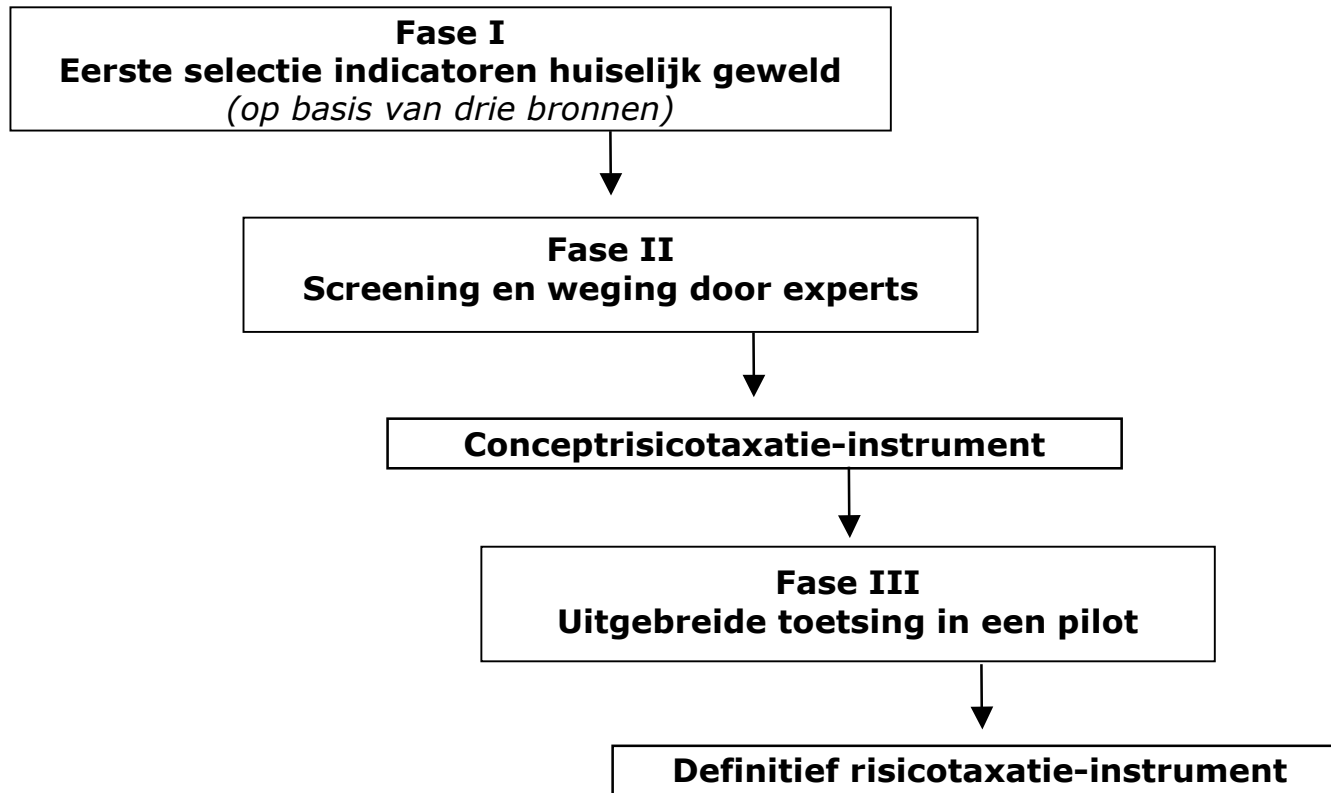

Waarom een nieuw risicotaxatie-instrument?

- Focus op:
 - de kans op toekomstig huiselijk geweld én
 - huidige dreigingsbeeld
- Te grove instrumenten leiden tot:
 - te veel huisverboden
 - missen van Plotseling Huiselijk Geweld (5 procent)

De ontwikkeling van een risicotaxatie-instrument

Het RiHG: van versie 1.0 naar versie 2.1

1.0:

- Eerste toetsing: dossiers, literatuur en landelijke experts

2.0:

- Expertronde met projectleiders drie pilots en HOVJ's
- Bijeenkomst met 250 burgemeesters: oefenen RiHG

2.1:

- Evaluatieonderzoek drie pilots
- Fine-tuning

RiHG in ontwikkeling: theorie en praktijk

- Theoretische toetsing: betrouwbaarheid en validiteit
- Praktische toetsing: aanscherpen/versoepelen criteria huisverbod
- Conform bijvoorbeeld RISC-procedure?

RiHG in ontwikkeling: betrouwbaarheid

- Wat is de voorspellende waarde?
- Ideaal: experimentele en controlegroep

- Kostbaar en tijdrovend
- Ethische afwegingen

Dreigingsanalyse: 20 signalen

Signalen rondom pleger van huiselijk geweld (3)

1^e (tussentijdse) beoordeling

Signalen rondom geweldsincident (11)

2^e (tussentijdse) beoordeling

Signalen wijzend op extreme spanningen of sociaal isolement (6)

3^e (tussentijdse) beoordeling

Signalen rondom de (mogelijke) pleger van huiselijk geweld (3)

- Antecedenten
- Mate van aanspreekbaarheid
- Alcohol en/of drugs

Vraag en antwoord: antecedenten

Maakt het soort antecedent uit?

Ja, bijvoorbeeld:

- antecedenten geweld of zeden +
- antecedenten geweld en zeden ++

Wordt rekening gehouden met meldingen?

Ja, op geweld:

- 1 melding: wat is ernst?
- meerdere meldingen: 1 pleger? Meenemen in oordeel

Casus: mate van aanspreekbaarheid

A.H.

- zeer traditioneel: vrouw en kinderen moeten luisteren;
- arrogante houding: tegen autoriteiten;
- geen spijt betonen;
- niet gevoelig voor correcties;
- bagatelliseren geweld.

Vraag en antwoord: drankgebruik

Maakt het uit als zowel pleger als slachtoffer hebben gedronken?

Ja, dit kan wat zeggen over ontstaan en escalatie incident

Hoe kom je achter drankgebruik?

Flessen tellen alleen is niet voldoende, bijvoorbeeld ook:

- gedrag en kenmerken pleger;
- navraag bij eventuele getuigen

Signalen rondom geweldsincident (11)

- Bedreiging
- Psychisch geweld
- Lichamelijk geweld
- Seksueel geweld
- Zwaarte van de intimidatie
- Geweldsontwikkeling
- Wapens
- Wapengebruik
- Aanwezigheid van kinderen
- Geweldsverwachting
- Rechtvaardiging achteraf

Factoren zwaarte intimidatie

Wat bepaalt de zwaarte?

- Concrete aanleiding/willekeur
- Intimidatieniveau
- Eenzijdige/tweezijdige aanloop/verloop

Casus: geweldsontwikkeling

A.M.

- laatste drie jaar: vijf lichte antecedenten (huiselijk) geweld;
- laatste jaar: drie lichte antecedenten (huiselijk) geweld;
- laatste incident: drie weken geleden: bedreiging vriendin;
- melding (twee getuigen): slaan en natrappen in gezicht vriendin.

Vraag en antwoord: wapengebruik

Is slaan met een wapen anders dan ermee dreigen?

Ja, slaan wordt zwaarder gekwalificeerd

Signalen rondom gezinsachtergronden (6)

- Werkgerelateerde spanning
- Financiële spanning
- Familie- en relatieproblemen
- Beperkte vrienden-/kennissenkring
- Sociaal isolement door rollenpatroon
- Sociaal isolement door onaangepast gezin

Risico-taxatieinstrument (RiHG)

De pleger van huiselijk geweld

- Antecedenten
- Mate van aanspreekbaarheid
- Riskante gewoonten

- Soort geweld (bedreiging, psychisch geweld, lichamelijk geweld en seksueel geweld)
- Mate van intimidatie
- Geweldsontwikkeling
- Wapens en gevaarsniveau wapengebruik
- Betrokkenheid kinderen

Het verloop van het incident

De (gezins)achtergronden

- Spanningsbronnen
 - werkgerelateerd
 - financieel
 - familie & relatie
- Sociale isolementsindicatoren
 - beperkte vrienden - en kennissenkring

Het RiHG

Eerste screening:

De (mogelijke) pleger van huiselijk geweld

- ▲ – sterk signaal
- – matig signaal
- – geen/zwak signaal

1. Antecedenten & incidenten (op basis van politieregistratie)

Waar kijkt u naar?

- Registraties (HKS) en mutaties geweld
- Registraties (HKS) en mutaties zeden
- Registraties (HKS) en mutaties wapengerelateerd
- Registraties (HKS) en mutaties overig

Beoordeling:

LET OP: Registratie (HKS) / mutaties geweld én zeden – 2x rood

2. Mate van aanspreekbaarheid

Waar kunt u naar kijken?

- Volledig in de war
- Apatisch, zich extreem afsluiten
- Gewelddadig, onhandelbaar, niet te corrigeren (tegen slachtoffer of derden zoals de politie)
- Extreem jaloers tegenover slachtoffer
- Dreigementen om zichzelf wat aan te doen of zichzelf
- Daadwerkelijk verwonden

Beoordeling:

3. Riskante gewoonten: alcohol en/of drugs

Waar kunt u naar kijken?

- Signalen wijzend op verslaving of excessief gebruik alcohol
- Signalen wijzend op verslaving of excessief gebruik soft drugs
- Signalen wijzend op verslaving of excessief gebruik hard drugs
- Onder behandeling (geweest) voor verslaving
- Op het moment fors gedronken (of sterk vermoeden)
- Op het moment drugs gebruikt (of sterk vermoeden)

Beoordeling:

TOTAAL AANTAL

Eerste beoordelingsmoment *Kruis het vakje achter uw beoordeling aan*

twee of meer ▲ signalen

– hoog risico

Eén ▲ signaal en twee ■ signalen

– risico

Overwegend ● signalen

– geen/laag risico

► Beoordeling overnemen bij eindbeslissing

Het RiHG

Tweede screening: Het verloop van een (gewelds)incident

4. Bedreiging (Let op; neemt in ernst toe)

Waar kunt u naar kijken?

- Verbaal (schelden, schreeuwen)
- Dreigen met fysiek geweld
- Dreigen met wapen
- Dreigen met doden

Beoordeling:

5. Psychisch geweld

Waar kunt u naar kijken?

- Slachtoffer onder druk zetten door:
- Geweld tegen kinderen en/of huisgenoten
- Geweld tegen huisdieren
- Vernielen (dierbare) eigendommen van het slachtoffer
- Slachtoffer vernederen of dwingen iets tegen de wil te doen

Beoordeling:

6. Lichamelijk geweld

Waar kunt u naar kijken?

- Duwen, schoppen, stampen, haren trekken
- Zware kneuzingen, brandwonden, gebroken ledematen (dokter)
- Verwonden met wapen
- Verwuring

Beoordeling:

7. Seksueel geweld

Waar kunt u naar kijken?

- Verkrachting of aanranding
- Gedwongen sex of prostitutie
- (Vermoeden van) kindermisbruik

Beoordeling:

8. Zwaarte van de intimidatie

Waar kunt u naar kijken?

- Geweld is willekeurig en volstrekt zonder aanleiding
- (Dreiging van) plotselinge, extreme uitbarsting van geweld
- Zwaar fysiek geweld (al dan niet met ernstig letsel)
- Slachtoffer is totaal niet weerbaar

Beoordeling:

9. Geweldsontwikkeling

Waar kunt u naar kijken?

- De zwaarte van het geweld is de laatste jaren toegenomen
- De frequentie van geweld is de laatste jaren toegenomen

Beoordeling:

Het RiHG

10. Wapens

Waar kunt u naar kijken?

- In bezit van vuurwapen
- In bezit van wapenvergunning
- Gebruik van slagwapen, steekwapen of (nep-)vuurwapen
- Gebruik van 'toevallige' wapens (servies, asbak, keukenmes)

Beoordeling:

11. Gevaarsniveau wapengebruik (Let op: neemt in ernst toe)

Waar kunt u naar kijken?

- Er mee dreigen
- Er mee gooien van een afstand
- Het slachtoffer er direct mee verwonden (direct fysiek contact)
- Bewuste (bedoelde) verwonding slachtoffer (min of meer met voorbedachte rade)

Beoordeling:

12. Aanwezigheid van kinderen

Waar kunt u naar kijken?

- Kinderen getuige van geweld
- Kinderen apathisch, huilen of schrikachtig
- Geweld gepleegd tegen kinderen (alle vormen)
- Kinderen gewond
- Ondertoezichtstelling en/of andere kindbeschermingsmaatregel

Beoordeling:

13. Geweldsverwachting

Waar kunt u naar kijken?

- Slachtoffer vreest toekomstig geweld

Beoordeling:

14. Rechtvaardiging achteraf (Let op: neemt in ernst toe)

Waar kunt u naar kijken?

- Berouw tonen, maar zich verschuilen achter externe oorzaken
- Ontkennen/minimaliseren van het geweld
- Rechtvaardigen (normaal vinden van) geweld

Beoordeling:

TOTAAL AANTAL

Tweede beoordelingsmoment *Kruis het vakje achter uw beoordeling aan.*

Twee of meer signalen

= hoog risico

Eén signaal en zes of meer signalen

= risico

Overwegend signalen

= geen/laag risico

► Beoordeling overnemen bij eindbeslissing

Het RiHG

Derde screening: De (gezins)achtergronden

15. Spanning door werkgerelateerde problemen

Waar kunt u naar kijken?

- (Langdurige) werkloosheid
- Recent ontslag/dreiging ontslag
- Problemen rondom WAO of WW uitkering
- Spanningen op het werk

Beoordeling:

16. Spanning door financiële problemen

Waar kunt u naar kijken?

- Veel schulden
- Financieel niet kunnen rondkomen
- Vermoeden van een gokprobleem

Beoordeling:

17. Spanning door familie- en relatieproblemen

Waar kunt u naar kijken?

- Problemen met kinderen uit een eerdere relatie
- Niet accepteren van een zwangerschap
- Onenigheid over opvoeding kinderen
- Gedragsproblemen bij kinderen (bijvoorbeeld huibaby's)
- Lopende echtscheidingsprocedure
- Overige relatieproblemen
- Problemen rondom verblijfsvergunning

Beoordeling:

18. Sociaal isolement door beperkte vrienden- / kennissenkring

Waar kunt u naar kijken?

- Contacten strikt beperken (binnen eigen cultuur of geloof)
- Contacten met buitenwereld alleen via pieger huiselijk geweld
- Verbieden van contact met vrienden of bekenden

Beoordeling:

19. Sociaal isolement door rollenpatroon

Waar kunt u naar kijken?

- Pieger controleert financiën (of bijvoorbeeld paspoort)
- Slachtoffer heeft geen zeggenschap binnenshuis
- Slachtoffer mag niet/amper buitenshuis komen

Beoordeling:

Het RiHG

20. Sociaal isolement door onangepast gezin:

Waar kunt u naar kijken?

- Er is geen contact te maken met het gezin
- Geschillen met anderen worden door ruzie/geweld opgelost
- Binnen het gezin is er veel ruzie
- Antecedenten slachtoffer
- Antecedenten andere gezinsleden
- Sociaal isolement door excessief middelengebruik/verslaving

Beoordeling:

TOTAAL AANTAL

Derde beoordelingsmoment huisverbod *Kruis het vakje achter uw beoordeling aan.*

Twee of meer signalen	- hoog risico	☐	Beoordeling overnemen bij eindbeslissing
Eén signaal en drie of meer signalen	- risico	☐	
Overwegend signalen	- geen/laag risico	☐	

Eindbeslissing *Neem hier het resultaat over van de drie beoordelingsmomenten*

Eerste beoordelingsmoment:	hoog risico ☐	risico ☐	laag/geen risico ☐
Tweede beoordelingsmoment:	hoog risico ☐	risico ☐	laag/geen risico ☐
Derde beoordelingsmoment:	hoog risico ☐	risico ☐	laag/geen risico ☐

- Een of meerdere beoordelingsmomenten met **hoog risico** is huisverbod
- Alle drie de beoordelingsmomenten met **risico** is huisverbod

Uiteindelijk oordeel huisverbod: ja nee

Toelichting

RiHG: grondige risicotaxatie

Vereisten:

- Training HOVJ's: versnelde risicotaxatie
- Geplastificeerde kaart met 20 signalen als geheugensteun
- Verplicht doorlopen alle signalen

Een casusbepreking op basis van het RiHG

W.P. komt thuis van zijn werk. Zonder iets te zeggen controleert hij – zoals iedere dag – of het huis goed is opgeruimd en schoongemaakt. In de keuken staan twee afgewassen theekopjes en een koekenpan in het afdruiprek. Hij vraagt wie er op bezoek is geweest. A. zegt dat ze de hele dag alleen is geweest. W.P. pakt de koekenpan en dreigt haar ermee te slaan. Ze blijft ontkennen en vervolgens grijpt hij haar beet en sleurt haar naar de slaapkamer waar hij haar opsluit. Door het tumult is hun zoontje L. (twee jaar) gaan huilen. Ze hoort hem schreeuwen dat L. stil moet zijn. Ze is bang dat hij L. wat aandoet. De buren horen haar geschreeuw en bellen de politie.

Hartelijk dank voor uw deelname!

Voor meer informatie:

Jos Kuppens

026-4438619

j.kuppens@beke.nl

